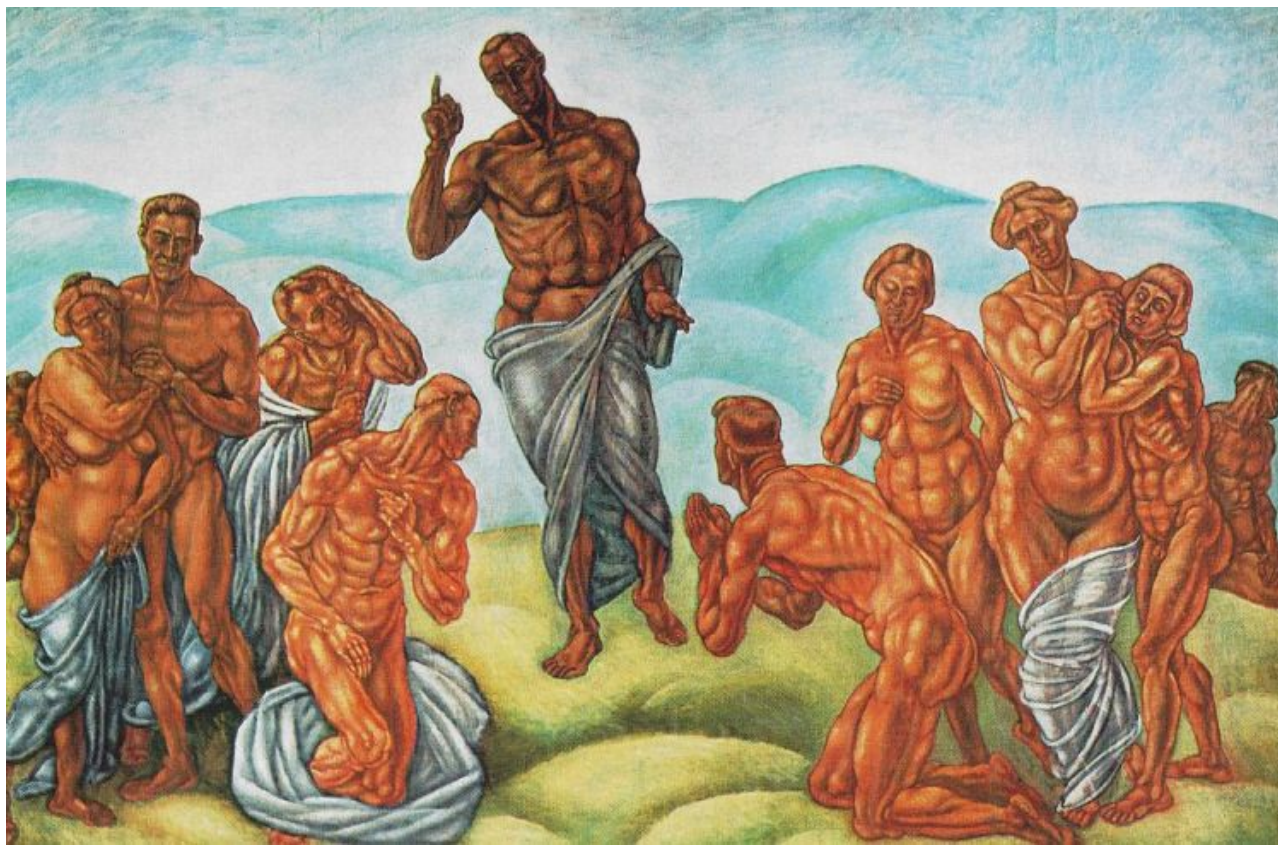

Reisinger János
JÉZUS BOLDOG-MONDÁSAI

Kiadja a Bibliaiskolák Közössége
Felelős kiadó: Egervári Oszkár
Lektorálta: Vankó Zsuzsa
Megjelent 1991-ben
ISBN 963 7427 02 3
HU ISSN 0865 8285

Bevezetés

Mindnyájan boldogságra vágyunk. Minden ember boldog szeretne lenni a világon. Vannak ugyan, akik azt állítják, hogy a boldogság egy-egy pillanat az életünkben, és ne is kívánjunk többet; elégedjünk meg a kötelességek, a hétköznapi feladatok teljesítésével, a munka, a család nyújtotta örömmel; állandó boldogság aligha lehetséges. Az ilyen vélekedések mögött is ott parázslik azonban a vágy valami teljesebb életre, hiszen boldogság nélkül az életünk nem is élet. Az élet akkor igazi élet, ha úgy érezzük: boldogság élni. A boldogság maga az élet.

De vajon elgondolkoztunk-e azon, hogy tulajdonképpen mi a boldogság? És hogyan érhető el? Milyen út vezet hozzá?

Ha világunkban tájékozódunk, két boldogság-elképzeléssel találkozunk.

Az egyik szerint a boldogság külső javak birtoklásában áll. Ha bizonyos tárgyakat megszerzünk, elégedetté és boldoggá válunk. Ha szükségleteink és vágyaink kielégítést nyernek, örömmel telik meg az élet. Az emberi törekvések zömét ez a vágy ösztönzi és irányítja.

A másik felfogás szerint nem annyira a tárgyak, mint a többiek rólunk alkotott kedvező véleménye jelenti a boldogságot. Nem a külső értékek a legfontosabbak, hanem az, hogy jól mondjanak rólunk, megbecsülésnek és tiszteletnek örvendjünk környezetünkben.

Jézus boldog-mondásai 2(2)

Mindkét elgondolásban nagy szerephez jutott a történelem során a függetlenség eszméje. Mindkettő mélyén felfedezhetjük azt a gondolatot, hogy az embernek szabadságra és valamitől való szabadulásra van szüksége, hogy igazi önmagaként céljaihoz elérhessen. Ezt a függetlenülést azonban hol az emberi világtól való legteljesebb elkülönülésben, hol pedig a vele való megalkuvásban látták biztosítotttnak. Kifejlődött a boldogság szigetének mítosza az egyéni, a családi és a nemzeti célokért való küzdés jegyében, de ugyanúgy kapott erőre, és sokszor az előbbivel összevegyülve, a kiváltságosokhoz való hasonulni vágyás, a simulékony karrierizmus magatartása is.

Ha az emberi lélek mélyebb megnyilatkozásait vesszük szemügyre, már az ókori irodalom történetében megjelennek az előbbieken jellemzett elgondolások.

Horatiusnak egyik legtöbbet idézett verse, "A falusi élet dicsérete" kezdődik így:

"De boldog az, kit nem szorít százféle ügy,

s mint hajdanában őseink,

saját ökrével szánt atyái birtokán

s kamatra semmi gondja sincs!

Nem kelti durva kürtszó, nem vitézkedik,

tenger haragjától se tart,

a Forumon se jár, hatalmasok kevély

küszöbjein sem ácsorog...”

(Meller Péter fordítása)

Amikor a földön járt, Jézus Krisztus mindkét emberi elképzelésről megemlékezett. Ő, aki azért jött, hogy boldogságot hozzon világunkba, részletesen szólt arról, hogy valódi boldogsághoz vezet-e az, amit mi elgondolunk magunknak. Boldog-mondásai után, de ugyanabban a Hegyi beszédben tért ki erre.

Mit is mondott Jézus az első boldogság-eszméről?

“Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol a rozsdá és a moly megemészti, és ahol a tolvajok kiássák és ellopják; hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben, ahol sem a rozsdá, sem a moly meg nem emészti, és ahol a tolvajok ki nem ássák, sem el nem lopják. [...] Mert ahol van a ti kincsetek, ott van a ti szívetek is” (Mt. 6:19–21).

Milyen egyszerű, kérlelő, szeretetteljes szavak! Szükségünk van-e világos tanításra, mert értelmünk könnyen elhomályosul a földi javak keresésében! Hiszen törvényszerű, hogy amit gyűjt és felhalmoz az ember, annak értéke folyton csökken, nem is szólva arról, hogy nagyon nehéz “leállni” az anyagi javak keresésében, a szükségeset rendszerint összetévesztjük a kíváнатossal. A mának is megvan “a molya és rozsdá”-ja: a gazdasági élet sok-sok visszássága. És nem is szólva “...ahol vagyon van, ott tolvajok” is vannak: ez akkor is igaz, ha nem betöréses lopással tulajdonítanak el, hanem például rendelkezések és törvények segítségével.

Jézus boldog-mondásai 3(3)

És mit felelt Jézus a második emberi felfogásra, mely szerint jó hírünk alapozná meg a boldogságunkat?

Ezt a kijelentést – melyet a Hegyi beszédnek Lukács evangélista által lejegyzett változata őrzött meg – érdemes szó szerint és életünk egyik vigasztaló vezérelvéül is megjegyeznünk: “Jaj néktek, ha minden ember jót mond felőletek” (Lk. 6:26).

Azaz nemcsak a “tárgyak nyújtotta biztonság és boldogság” ingatag, ugyanolyan kiszámíthatatlan és törekeny az is, ami az emberek elismeréséből származik. Ma így vélekednek, holnap amúgy. Ma dicsérnek, holnap – talán ugyanazért – kárhoztatnak. Aki mindig el akarja nyerni az emberek tetszését, csak elvei feladásával, simulékony, megalkuvó magatartással teheti. Ezzel mindig elismerést csikarhat ki, de Jézus azt mondja erre: “jaj”. Nincs rosszabb dolog annál, mikor az ember feladja lelkiismeretét és meggyőződését, mert ezzel “lelkében kárt vall” (Mt. 16:26).

Ám ha sem abban, sem emebben nincs valódi boldogság, végül is hol és miben található?

“S tulajdonképpen

Mi a boldogság?

Hisz minden ember ezt másban leli;

Vagy senki sem találta még meg?” –

kérdezi Petőfi Világosság! című versében, s mi is hozzátehetjük: vajon az emberi világ látványa nem a költő szavait igazolja? Boldogokkal vagy boldogtalanokkal találkozunk-e gyakrabban?

Nézd a világot: annyi milliója,

S köztük valódi boldog oly kevés.

– szól Vörösmarty Mihály A merengőhöz című költeményében. És aztán ő is felteszi, egyben megválaszolva is a nagy kérdést:

Mi az, mi embert boldoggá tehetne?

Kincs? hír? gyönyör? Legyen bár mint özőn,

A telhetetlen elmerülhet benne,

S nem fogja tudni, hogy van szívöröm.

Láthatjuk ebből, hogy emberek is eljutottak arra a felismerésre, hogy sem a "kincs"-ben, sem a "hír"-ben –a két, magunk elképzelte boldogságban – nem találhatunk igazi megoldásra. Ezek csupán törékeny boldogságot hoznak, amit hiányuk bármikor el is vihet. Megkapóan fejtegeti Miskavaihi, X–XI. századi iszlám gondolkodó:

"A boldogság horizontális rendben elhelyezkedő fajtáit keresők nézetei megoszlának.

Sokan az élvezeteket, sokan az anyagi javakat, sokan pedig a méltóságot tartják

boldogságnak. Ha e céljukat elérik és betelnek vele, akkor megváltoztatják

Jezus boldog-mondásai 4(4)

véleményüket. Például ha az élvezetek rabja eltelik élvezeteivel, mindjárt még többet akar birtokolni belőlük, hiszen állítása szerint az a boldogság, s igyekezete nagy boldogtalanságot és nyomorúságot hoz rá.

Amit boldogságnak nevezett, az boldogtalansággá változik számára. A kellemes és pompás élet híve megbetegedvén azt fogja mondani, hogy az egészség az igazi boldogság, az egészség híve pedig, ha szégyen éri, a méltóságot és a megbecsülést fogja csupán az egyetlen biztosnak, változatlanak tekinteni, és boldogtalannak érzi magát abban, amiben boldog volt eleddig. A boldogságnak ezek a fajtái tehát előbb-utóbb híveik pusztulását okozzák, mint ahogy az egyiket túl sok pénze dönti romlásba, a másikat dicsősége vagy hatalomvágya, a harmadikat pedig élvezetekben való zabolátlansága." (A boldogságról, Bp., 1987. 20–21. I. Maróth Miklós fordítása.)

Láthatjuk, hogy amiképpen az emberi világ egyre-másra szőtte elképzeléseit a boldogságról, ugyanúgy eljutott ezeknek cáfolatához is. Ez azonban eredménynek aligha nevezhető, hiszen mindnyájunkat a kétségbeesésbe is vihetne. De hol és miben van akkor a valódi, testet-lelket betöltő boldogság? Létezik-e egyáltalán? És ha igen, hogyan juthatunk boldog életre?

A lehető legnagyobb szükségletünk tehát, hogy Jézus Krisztusnak a boldogságról adott kijelentéseit alapos figyelemmel tanulmányozzuk.

folytatás:

<http://www.bibliaiskola.net/>